SODBA SODIŠČA PRVE STOPNJE (drugi senat)
z dne 18. januarja 2005*

V zadevi T-141/01,

Entorn, Societat Limitada Enginyeria i Serveis, s sedežem v Barceloni (Španija), ki sta jo zastopala M. Belard-Kopke Marques-Pinto in C. Viñas Llebot, odvetnika, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožeča stranka,

proti

Komisiji Evropskih skupnosti, ki sta jo zastopala S. Pardo in L. Visaggio, zastopnika, z naslovom za vročanje v Luxembourgu,

tožena stranka,

zaradi zahteve za razglasitev ničnosti odločbe Komisije C(1999)534 z dne 4. marca 1999, s katero je bila odpovedana finančna pomoč „Usmerjevalnega oddelka" Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada (EKUJS), ki je bila tožeči stranki najprej dodeljena z odločbo C(93)3394 z dne 26. novembra 1993 na podlagi Uredbe Sveta (EGS) št. 4256/88 z dne 19. decembra 1988 o pravilih za

* Jezik postopka: španščina.

izvajanje Uredbe (EGS) št. 2052/88 o „Usmerjevalnem oddelku" EKUJS (UL L 374, str. 25), za financiranje demonstracijskega projekta za proizvodnjo ruja z uporabo novih tehnologij gojenja (projekt št. 93.ES.06.030),

SODIŠČE PRVE STOPNJE EVROPSKIH SKUPNOSTI (drugi senat),

v sestavi N. J. Forwood, predsednik, J. Pirrung, in A. W. H. Meij, sodnika,

sodni tajnik: J. Palacio González, glavni administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 14. januarja 2004

izreka naslednjo

Sodbo

Zakonski okvir

1 Da bi se okrepila ekonomska in socialna kohezija v smislu člena 158 ES, je Uredba Sveta (EGS) št. 2052/88 z dne 24. junija 1988 o ciljih Strukturnih skladov in njihovi učinkovitosti in o usklajevanju njihovih dejavnosti med seboj in z dejavnostmi Evropske investicijske banke in ostalimi obstoječimi finančnimi inštrumenti

(UL L 185, str. 9), doseganje ciljev pospeševanja razvoja in strukturnega prilagajanja regij z zaostankom v razvoju, ob tem pa tudi pospešitev prilagajanja kmetijskih struktur in pospeševanje razvoja podeželja zaradi reforme skupne kmetijske politike (člen 1(1) in (5)(a) in (b)), zaupala predvsem strukturnim skladom. Ta uredba je bila spremenjena z Uredbo Sveta št. 2081/93 z dne 20. julija 1993 (UL L 193, str. 5).

2 Člen 5(2)(e) Uredbe št. 2052/88, kakor je bil spremenjen z Uredbo št. 2081/93, določa, da se lahko finančna intervencija strukturnih skladov pridobi predvsem v obliki tehnične pomoči, skupaj z ukrepi priprave, ocene, spremljanja in ovrednotenja dejavnosti in pilotskih ter demonstracijskih projektov.

3 19. decembra 1988 je Svet sprejel Uredbo (EGS) št. 4256/88 o načinu izvajanja Uredbe (EGS) št. 2052/88 o „Usmerjevalnem oddelku" Evropskega kmetijskega usmerjevalnega in jamstvenega sklada (EKUJS) (UL L 374, str. 25). Ta uredba je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EGS) št. 2085/93 z dne 20. julija 1993 (UL L 193, str. 44).

4 Člen 8 Uredbe št. 4256/88, kakor je bil spremenjen z Uredbo št. 2085/93, določa, da lahko EKUJS pri izpolnjevanju svojih nalog financira do 1 % dodeljenih letnih proračunskih sredstev, predvsem „izvajanje pilotskih projektov za prilagajanje kmetijskih struktur in gozdarstva in pospeševanje razvoja podeželja" (drugi odstavek) in „izvajanje demonstracijskih projektov, med katere spadajo projekti za razvoj in izkoriščanje gozdov, kot tudi projekti za predelavo in trženje kmetijskih proizvodov, s katerimi se dokažejo dejanske možnosti sistemov, metod in tehnik proizvodnje in upravljanja, ki ustrezajo ciljem skupne kmetijske politike" (tretji odstavek).

5 19. decembra 1988 je Svet sprejel tudi Uredbo (EGS) št. 4253/88 o načinu izvajanja Uredbe (EGS) št. 2052/88 o usklajevanju dejavnosti različnih Strukturnih skladov med seboj in z dejavnostmi Evropske investicijske banke in ostalimi obstoječimi finančnimi inštrumenti (UL L 374, str. 1). Ta uredba je bila spremenjena z Uredbo Sveta (EGS) št. 2082/93 z dne 20. julija 1993 (UL L 193, str. 20).

6 Člen 24 Uredbe št. 4253/88, kakor je bil spremenjen z Uredbo št. 2082/93, določa, kar zadeva zmanjšanje, začasno ustavitev ali odpoved pomoči:

„1. Če se zdi, da določena dejanja ali ukrepi v celoti ali delno ne upravičujejo dodeljene finančne pomoči, Komisija v okviru partnerstva ustrezno pregleda primer, pri čemer zlasti zahteva od države članice ali od drugih državnih organov, ki jih je imenovala za izvedbo dejanj, da v določenem roku predložijo svoje pripombe.

2. Po opravljenem pregledu lahko Komisija zmanjša ali odpove pomoč za dejanja ali predmetni ukrep, če preiskava potrdi obstoj nepravilnosti ali pomembne spremembe, ki vplivajo na naravo ali na pogoje izvajanja dejanj ali ukrepa, in v zvezi s katerimi Komisija ni bila zaprošena za izdajo soglasja.

3. Komisiji se povrne vsak neupravičen znesek. Zneske, ki niso bili povrnjeni, je treba plačati skupaj z zamudnimi obrestmi v skladu s Finančno uredbo in s pravili, ki jih sprejme Komisija po postopkih, določenih v Naslovu VIII."

Dejanski okvir

Tožeča družba

7 Družba Entorn, Societat Limitada Enginyeria i Serveis, ki je vložila tožbo, je bila ustanovljena 4. junija 1993 v Barceloni.

8 Družbeniki te družbe so tudi družba Compañia de Estudios y Servicios para el Medio Ambiente Codema, SA, oseba A, in dve fizični osebi. Poslovni delež slednjih je naknadno prešel v last družbe Codema. Ob ustanovitvi družbe je bil za predsednika in pooblaščenega svetnika imenovan A, ki so mu bila za dobo petih let zaupana vsa pooblastila uprave, ki jih je bilo mogoče podeliti v skladu z zakonom. 29. maja 1998 je bil A ponovno izvoljen za predsednika uprave za obdobje petih let. Svojo funkcijo je prenehal opravljati 31. julija 2001.

9 Sedež družbe je bil najprej v Barceloni, Calle Juan Güell št. 152, mezanin. Leta 1996 je bil izvršen prenos sedeža na Calle Galileu št. 303, 1. nadstropje – A, in leta 1999 na naslov Calle Guitard št. 45, 5. nadstropje, oboje v Barceloni. Trenutno ima družba sedež na zadnjem naslovu.

Drugi subjekti Entorn

10 22. decembra 1994 je B na otoku Guernesey ustanovil *off-shore* družbo Entorn Trading Ltd. Ta družba ima sedež v Dublinu.

11 Entorn Trading je podelil prokuro C. Na tej podlagi je C 5. julija 1994 ustanovil špansko podružnico, ki jo je poimenoval Entorn SL – podružnica v Španiji (v nadaljevanju: pnica Entorn). Stalni zastopnik podružnice Entorn je bil C. Podružnica Entorn je imela sedež pri podjetju MB Consultores y Auditores, Plaza Ruiz de Alda, 4, 7. nadstropje – A, v Sevilji. Leta 1996 je bil sedež Podružnice Entorn po B-jevem naročilu prenesen na Tenerife, kjer je družba pozneje na videz prenehala.

Vloga in odobritev pomoči Skupnosti

12 Pomoč Skupnosti, zajeta z izpodbijano odločbo, je bila dodeljena za projekt z nazivom: „demonstracijski projekt za proizvodnjo ruja z uporabo novih tehnik gojenja" (v nadaljevanju: projekt Ruj). Ruj je tipična rastlina mediteranske flore, iz listov katere je mogoče po sušenju in drobljenju v prah izločiti tanin, to je snov, ki se uporablja za strojenje kož. Ta demonstracijski projekt je zasnoval B, ki je konec leta 1992 vzpostavil stik z A-jem, da bi mu predstavil predlog za izvedbo tega projekta v Španiji. Na zahtevo B-ja je slednji s posredovanjem A-ja lahko navezal stik s C-jem, vodjo oddelka za planiranje raziskovalne službe Junta d'Andalousie iz Sevilje, ki je bil v končni fazi zadolžen za tehnično izvedbo projekta in je posredoval pri ustanovitvi podružnice Entorn.

13 12. julija 1993 je bil na naslov generalnega direktorata Komisije „Kmetijstvo" njenemu uradniku D-ju poslan dopis z glavo „Entorn SL" in naslovom tožeče stranke. V dopisu je izražen interes tožeče stranke za predstavitev projekta Ruj na podlagi člena 8 Uredbe št. 4256/88 in zahteva za osnutek predstavitve za sestavo vloge. Na dopisu je podpis osebe „A. López Gargallo", ki je A po lastnih trditvah ne pozna in identitete katere ni bilo mogoče ugotoviti.

14 14. septembra 1993 je Komisija prejela vlogo za dodelitev pomoči Skupnosti. Dopis, ki ji je bil priložen, je imel enako naslovnico kot dopis z dne 12. julija 1993 in neugotovljiv podpis. 22. septembra 1993 je bila Komisiji poslana nova različica vloge za dodelitev pomoči, z obrazložitvijo, da je bil 14. septembra pomotoma poslan nedokončan projekt. Glava spremnega dopisa je bila ponovno enaka prejšnji, s podpisom: A. López Gargallo. 25. oktobra 1993 so bili Komisiji po faksu, ki ga je podpisal A, sporočeni bančni podatki tožeče stranke.

15 26. novembra 1993 je Komisija tožeči stranki z odločbo K (93) 3394 (v nadaljevanju: odločba o dodelitvi pomoči), ki jo je sprejela na podlagi člena 8 Uredbe Sveta št. 4256/88, dodelila finančno pomoč za projekt št. 93.ES.06.030. Skupni stroški projekta so znašali 1.381.132 ECU, finančna sredstva Skupnosti pa so bila omejena na vsoto največ 1.035.849 ECU.

Potek projekta

16 Komisiji so bili z dopisom z dne 30. novembra 1993 sporočeni novi naslov „Entorn SL" (v Albacetu, Španiji) in novi bančni podatki (račun Banca nazionale del lavoro à Madrid). Na glavi dopisa je bilo ime „Entorn SL" z novim naslovom. Dopis je znova podpisal „A. López Gargallo".

17 Komisija je bila z dopisom z dne 29. marca 1994, ki ga je v A-jevem imenu podpisala oseba z nečitljivim podpisom, obveščena, da je družba „Entorn SL" v okviru projekta Ruj v Sevilji odprla „pisarno pri podjetju MB Consultores y Auditores posebej zato, da bi postala njen operativni sedež". V tem dopisu sta bila kot oseba, odgovorna za tehnično izvedbo, oziroma kot odgovorna oseba za projekt predstavljena C oziroma A.

18 Tožeča stranka zanika, da bi A sodeloval pri projektu Ruj kot odgovorna oseba za projekt in v vlogi člana uprave tožeče stranke. Nasprotno priznava, da je pri projektu sodeloval kot tehnični svetovalec v imenu družbe Codema in da je slednja podružnici Entorn izstavila račun okoli 2,25 milijona španskih pezet (ESP) za A-jeve storitve in potne stroške, ki so bili povezani z njimi.

19 Kar zadeva podobnost med firmo podružnice Entorn in firmo tožeče stranke, A ni uporabil nobenega pravnega sredstva.

20 Skladno z določbami priloge 2 k odločbi o dodelitvi pomoči sta bila plačana dva predujma v skupnem znesku 725.094 ECU. Prvi predujem v znesku 414.340 ECU je bil plačan 20. januarja 1994 na bančni račun, naveden v dopisu z dne 30. novembra 1993. Plačilo drugega predujma je bilo sporočeno po faksu z dne 25. avgusta 1995, ki je bil naslovljen na „Entorn SL" na naslov v Albacetu. Ta predujem v znesku 310.755 ECU je bil plačan na račun, odprt pri Banque Caixa v Madridu, katerega imetnik je bil „Entorn Trading Ltd Entorn SL". To številko računa je Komisija prejela po faksu, ki je bil poslan 14. julija 1995 v imenu družbe MB Consultores y Auditores, vendar se podpis na njem ni ujemal s podpisom nobenega izmed uslužbencev te družbe.

Upravni postopek in napadena odločba

21 10. julija 1997 je Komisija na „Entorn SL" v Sevilji naslovila dopis, s katerim jo je obvestila, da bodo njene službe opravile tehnični in računovodski pregled pomoči, ki jo je Komisija že dodelila na podlagi člena 8 Uredbe št. 4256/88. Kontrole so bile opravljene na kraju izvedbe projekta v Sevilji, 24. in 25. julija 1997, v A-jevi in C-jevi navzočnosti.

22 Po opravljenih kontrolah julija 1997 je Komisija na „Entorn (Ruj)" naslovila dopis z datumom 3. aprila 1998, ki ga je poslala na naslov MB Consultores y Auditores v Sevilji. V tem dopisu je Komisija poudarila obstoj dejstev, ki bi lahko pomenila nepravilnosti, in navedla, da je sprejela odločitev o začetku postopka, določenega v prilogi 2, odstavku 10, k odločbi o dodelitvi pomoči, in v členu 24 Uredbe št. 4253/88. „Entorn (Ruj)" je obvestila tudi o tem, da lahko zahteva tudi povračilo že dodeljenih zneskov. Končno je družbo pozvala, naj v roku šestih tednov predloži dokaz, da je izpolnila obveznosti iz odločbe o dodelitvi pomoči. Komisija je 24. maja 1998 prejela dopis s C-jevim podpisom, ki je bil poslan iz Sevilje.

23 4. marca 1999 je Komisija sprejela odločbo (v nadaljevanju: izpodbijana odločba), s katero je odredila, da se zadevna finančna pomoč odpove in da je dolžna tožeča stranka ali, glede na okoliščine primera, osebe, ki pravno odgovarjajo za njene dolgove, povrniti že plačane predujme, v roku 60 dni od vročitve sodbe. V izpodbijani odločbi je naslednje besedilo:

„1. Vlogo za pomoč je vložila družba Entorn SL s sedežem v Barceloni. Pomoč Skupnosti je bila dodeljena tej družbi. Medtem je bila v Dublinu ustanovljena družba z imenom Entorn Trading Ltd, v Sevilji pa na zahtevo [B-ja] njena podružnica z imenom Entorn SL. Vsa plačila, ki jih je izvršila Komisija v okviru projekta, so bila nakazana tej družbi. Komisiji je bil ta postopek predstavljen kot enostavna sprememba naslova upravičenca, medtem ko je šlo dejansko za spremembo upravičenca iz projekta brez soglasja Komisije.

2. Med zgoraj navedenim pregledom na sedežu, ki ga je sporočil upravičenec, je bilo ugotovljeno, da je pripadal družbi MB Consultores y Auditores. Inšpektorji niso mogli preveriti nobenega dokaznega dokumenta v zvezi s projektom, bodisi

administrativnega ali računovodskega, čeprav je v prilogi [2, odstavkih] 5 in 6, k [o]dločbi o dodelitvi pomoči določeno, da mora biti vsa projektna dokumentacija na voljo službam Komisije na sedežu družbe; ob isti priložnosti je bilo hkrati ugotovljeno, da so bili podpisi na različnih dokumentih, ki so bili poslani Komisiji v okviru projekta, ponarejeni in da v okviru projekta sploh ni prišlo do uporabe opreme, ki se pojavlja na sliki v tehnični prilogi končnega poročila.

3. Končno se je pri branju ene izmed kopij bilance, ki je bila predložena španskemu ministrstvu za finance v davčni napovedi družbe Entorn SL, izkazalo, da so znašali stroški projekta približno 23.000.000 [ESP], medtem ko so bili skupni prijavljeni stroški 233.623.004 [ESP];

ker je v teh okoliščinah treba odpovedati pomoč in na podlagi člena 24(3) Uredbe Sveta (EGS) št. 4253/88 začeti s postopkom za povračilo zneskov, ki so bili dodeljeni do tega trenutka;

ker v skladu z nacionalnim pravom, ki velja za družbe, družbeniki določenih družb odgovarjajo za dolgove družbe;

[...]

je sprejela naslednjo odločbo:

Člen 1

Pomoč „Usmerjevalnega oddelka" EKUJS do največ 1.035.849 [ECU], ki je bila družbi Entorn SL dodeljena z odločbo Komisije K (93) 3394 za projekt št. 93. ES.06.030 z nazivom ‚Demonstracijski projekt kulture ruja z novimi obdelovalnimi tehnikami', se odpove.

Člen 2

Družba Entorn SL in, glede na okoliščine primera, osebe, ki pravno odgovarjajo za njene dolgove, je dolžna povrniti 725.094 [EUR] [...]“

24 Ta odločba, ki je bila naslovljena tudi na Kraljevino Španijo, je bila vročena tožeči stranki na njen naslov v Barceloni 10. aprila 2001 po tem, ko poskus vročitve na naslov v Sevilji ni uspel.

25 Komisija je španskemu državnemu tožilstvu posredovala spis o projektu Ruj, kot tudi spise za druge projekte, v katerih sta se pojavljala predvsem A in C. Državno tožilstvo je pred pristojnimi Juzgados de Instrucción vložilo obtožbe zaradi ponarejanja listin in nadaljevane goljufije. Kar zadeva projekt Ruj, so bili med obtoženci A, B, C in D.

Postopek in predlogi strank

26 Tožeča stranka je 20. junija 2001 v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje vložila to tožbo. S posebnim aktom, ki ga je v sodno tajništvo vložila 25. junija 2001, je vložila tudi predlog za zadržanje izvršitve izpodbijane odločbe. S sklepom z dne 22. oktobra 2001 v zadevi Entorn proti Komisiji (T-141/01 R, Recueil, str. II-3123) je predsednik Sodišča prve stopnje predlog za odložitev izvršbe zavrnil in pridržal odločitev o stroških.

27 V okviru ukrepov procesnega vodstva je Sodišče prve stopnje na stranki naslovilo vprašanja in od njiju zahtevalo predložitev dokumentov. Ti sta na vprašanja in na zahtevo odgovorili v postavljenem roku. Julija 2003 je imela tožeča stranka možnost v sodnem tajništvu pregledati upravni spis, ki ga je Sodišču prve stopnje predložila Komisija, z izjemo določenih dokumentov, za katere je Sodišče prve stopnje odločilo, da jih bo obravnavalo zaupno. Tožeča stranka ni zaprosila za možnost, da bi lahko v zvezi s tem spisom podala pisna stališča.

28 13. oktobra 2003 je tožeča stranka vložila podrobno vlogo z naslovom „Stališča o poročilu za obravnavo". Tej vlogi je priložila dokument, ki ga je 29. septembra 1997 izdelala Enota za usklajevanje preprečevanja prevar (UCLAF), v katerem je bilo poročilo o določenih izjavah, ki jih je podal B pred uradniki navedene enote, pred katero se je javil iz lastnega nagiba septembra 1997. Izjave se nanašajo predvsem na vlogo, ki jo je imel B v okviru projekta Ruj. Tožeča stranka je priznala, da je bila seznanjena s tem dokumentom v kazenskih postopkih v Španiji, o dejstvih, ki so bila povezana z dejanskim stanjem tega spora. Poleg tega je predlagala, naj se v spis vložijo tudi zapisniki o zaslišanju v postopku sodne preiskave. 4. novembra 2003 je tožeča stranka vložila vlogo, v kateri je zahtevala sprejetje vrste ukrepov procesnega vodstva in pripravljalnih dejanj.

29 Sodišče prve stopnje je strankama postavilo dodatna vprašanja, Komisiji pa naložilo, naj predloži priloge iz prej navedenega poročila UCLAF. Stranki sta na vprašanja odgovorili v postavljenem roku. Komisija je predložila zahtevane dokumente, vendar je nasprotovala temu, da bi jih posredovala tudi tožeči stranki. Po preverjanju njihovega zaupnega značaja in izločitvi določenih podatkov, ki niso bili v zvezi s projektom Ruj, je bil v spis vložen del dokumentov, s katerimi se je seznanila tudi tožeča stranka.

30 14. januarja 2004 sta se stranki neformalno sestali pred drugim senatom Sodišča prve stopnje. Strankama je bil določen rok, v katerem sta se lahko izrekli o možnosti sporazumne rešitve spora.

31 Po tem neformalnem sestanku je bila istega dne opravljena obravnava, na kateri sta stranki podali ustne navedbe in odgovarjali na vprašanja Sodišča prve stopnje.

32 V vlogah, ki so bile vpisane v sodnem tajništvu Sodišča prve stopnje 26. februarja oziroma 4. marca 2004, sta stranki izjavili, da si ne moreta predstavljati sporazumne rešitve spora.

33 Tožeča stranka Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

— izpodbijano odločbo razglasi za ničnо;

— Komisiji naloži, naj na podlagi Poslovnika predloži celotno dokumentacijo, ki se nanaša na upravni postopek pred sprejetjem izpodbijane odločbe, kot tudi predložitev celotne dokumentacije, ki jo je izdelala Komisija in ki bi lahko pripomogla k ugotavljanju pravilnosti dejstev;

— Komisiji naloži plačilo stroškov.

34 Komisija Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

— zavrne tožbo;

— tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravno stanje

A – *Upoštevanje poročila o B-jevih izjavah in prilog k tej listini*

Navedbe strank

35 Komisija je zato, ker naj zadevne listine tožeča stranka ne bi mogla pridobiti na zakonit način, nasprotovala temu, da se poročilo o B-jevih izjavah vloži v spis. Izpodbija trditev tožeče stranke, da ji je bilo dovoljeno sodelovati v kazenskem postopku pred španskimi sodišči kot zasebnemu tožilcu, in trdi, da je lahko tožeča stranka to listino pridobila zgolj s kršitvijo tajnosti preiskave. Razen tega poudarja, da je listina, katere vložitvi v spis nasprotuje, po njenem mnenju zaupna.

36 Tožeča stranka trdi, da način, na katerega je pridobila listino, ni nezakonit. Po tem, ko je najprej trdila, da je listino pridobila kot zasebni tožilec v kazenskem postopku, je tožeča stranka v odgovoru na vprašanje Sodišča prve stopnje navedla, da ji je dokument izročil A, obdolženec v kazenskem postopku v Španiji.

Presoja Sodišča prve stopnje

37 Čeprav je vredno obžalovanja, da je tožeča stranka v zvezi s predložitvijo navedene listine podala neresnične trditve o okoliščinah, v katerih jo je pridobila, pa to samo po sebi ne zadošča, da Sodišče prve stopnje te listine ne bi preučilo. Dejansko je

tožeča stranka v odgovoru na vprašanje Sodišča prve stopnje ponudila prepričljivo razlago dejstva, da je to listino pridobila, ne da bi ravnala v nasprotju z zakonom, kar bi jo lahko oviralo pri tem, da se nanjo sklicuje v postopku pred Sodiščem prve stopnje.

38 Glede na to je treba poudariti, da je zadevna listina del spisa, ki ga je Komisija posredovala španskim organom, da bi jo lahko uporabili pri kazenskem pregonu odgovornih za goljufiva ravnanja, povezana s projektom Ruj. V skladu s splošnimi načeli kazenskega procesnega prava in predvsem z načelom pravice do obrambe je bilo torej, da je bila ta listina v okviru kazenskega postopka posredovana osebam, ki bi bile lahko obdolžene, med katerimi je bil tudi A, v trenutku nastanka dejstev, ki so povod za predmetno pravdo, član uprave tožeče stranke. A torej s tem, ko je predal zadevno listino tožeči stranki, s svojim ravnanjem očitno ni kršil pravnih pravil, ki bi vodila do izključitve listine, s katero bi bilo mogoče natančneje pojasniti dejansko stanje te pravde, iz presoje Sodišča prve stopnje.

39 Posledično so lahko v okviru obravnave tožbenih razlogov tožeče stranke predmet presoje tudi poročilo o B-jevih izjavah pred uradniki UCLAF in priloge k temu poročilu, za katere je Sodišče prve stopnje odločilo, da se vložijo v spis.

B – *Temelj*

40 Tožeča stranka tožbo utemeljuje s tremi tožbenimi razlogi. Prva tožbena razloga, ki ju obravnavamo skupaj, izhajata iz kršitve člena 24 Uredbe št. 4253/88 oziroma iz kršitve dolžnosti obrazložitve. Tretji tožbeni razlog izhaja iz kršitve pravice do obrambe.

Prvi in drugi tožbeni razlog, ki izhajata iz kršitve člena 24 Uredbe št. 4253/88, in kršitve dolžnosti obrazložitve

Navedbe strank

41 S prvima tožbenima razlogoma tožeča stranka vsebinsko po eni strani zatrjuje, da je ni mogoče šteti za upravičenca do financiranja Skupnosti, ker ni pravi naslovnik odločbe o odpovedi pomoči, in po drugi strani, da ni prejela nakazil, ki bi ustrezala prvima tranšama pomoči, zato od nje ni mogoče zahtevati povračila navedenih zneskov.

42 Tožeča stranka priznava, da je bila na podlagi odločbe o dodelitvi pomoči upravičena do pomoči in odgovorna za izvedbo projekta. Vendar trdi, da je bilo njeno sodelovanje pri izdelavi projekta omejeno na seznanjanje B-ja s pravnimi podatki družbe in na iskanje območja in morebitnega tehničnega izvajalca tega projekta v Španiji. Odgovornost za izdelavo projekta in njegovo nadaljnje obravnavanje pred pristojnimi službami Komisije je imel edino in izključno B. Tožeča stranka v zvezi z navedenim trdi, da so vsi dokumenti v zvezi s projektom Ruj, sestavljeni v njenem imenu, z izjemo faksa z dne 25. oktobra 1993, ki ga je podpisal A, v katerem je Komisiji sporočil bančne podatke, ponarejeni, in da uporabljeni pisemski papir ne ustreza papirju, ki ga sama uradno uporablja.

43 Tožeča stranka kritizira pomanjkanje skrbnosti Komisije in predvsem uradnika, odgovornega za vodenje projektov na podlagi člena 8 Uredbe št. 4256/88, med

dodeljevanjem pomoči za projekt Ruj, in navaja vrsto okoliščin, glede na katere bi morala Komisija tožečo stranko zaprositi za dodatna pojasnila, preden bi začela z izplačili pomoči.

44 Glede na to, da je šlo po odločbi o dodelitvi pomoči za tak projekt, je tožeča stranka navedla, da je A, član uprave tožeče stranke, po vročitvi odločbe o dodelitvi pomoči ugotovil, da tožeča stranka ne bi mogla uspešno izpeljati projekta. A je o tem obvestil B-ja in ga prosil, naj s tem seznani D-ja, s katerim je B po mnenju tožeče stranke vzdrževal zelo tesne stike.

45 Tožeča stranka opozarja, da iz izpodbijane odločbe izhaja, da je bila ta informacija, kot tudi informacija o novem bančnem računu, na katerega je Komisija morala nakazati zneske, ki ustrezajo zneskom za izvedbo projekta, Komisiji dejansko posredovana. V zvezi s tem opozarja, da je dokumente o spremembi bančnega računa upravičenca podpisala oseba z imenom A. López Gallardo, ki ni imela pooblastila za zastopanje tožeče stranke.

46 Tožeča stranka trdi, da je Komisija soglašala s spremembo upravičenca do pomoči Skupnosti. V tožbi zatrjuje, da je Komisija molče soglašala s tem, da je tožeča stranka prenehala biti upravičenec do financiranja, določenega v odločbi o dodelitvi pomoči. V repliki zatrjuje, da je D, uradnik Komisije, odgovoren za projekt, ustno privolil, da se upravičenca oprosti obveznosti.

47 Po mnenju tožeče stranke dejstvo, da ji tožena institucija pred sprejetjem izpodbijane odločbe ni dala priložnosti za predstavitev stališč, kaže na to, da je Komisija ni štela za upravičenca do pomoči Skupnosti. To naj bi bilo po njenem

mnenju podprto z dejstvom, da sta med dnem sprejetja izpodbijane odločbe (4. marec 1999) in dnem, ko ji je bila ta odločba vročena (10. april 2001), pretekli dve leti, v katerih na njen sedež ni bilo naslovljeno nobeno obvestilo o projektu ali o poteku upravnega postopka. Ocenjuje, da je bilo v trenutku, ko je spodletel poskus vročitve odločbe podružnici Entorn, zlahka mogoče stopiti v stik z njo.

48 Po mnenju tožeče stranke Komisija namenoma napačno razume dejstvo, da sta družba podružnica Entorn in ona sama dva različna pravna subjekta in da nista medsebojno povezani ter da imata družbi različne delničarje, pooblaščence in člane uprave. Po njenem mnenju navidezna podobnost med njeno firmo in firmo podružnice Entorn ne zadošča za ugotovitev, da obstaja povezava med tema družbama.

49 Tožeča stranka trdi, da niti sama niti njen tedanji član uprave A nista bila vpletena v mrežo, organizirano za namen pridobitve subvencij Skupnosti na goljufiv način, kot navaja Komisija. Tožeča stranka meni, da sta v konkretnem primeru storilca goljufije italijanska državljana E in B ter uradnik D. Komisiji očita, da ni omenila vloge, ki jo je imel slednji, in ni raziskala, na kakšen način je bil vpleten v navedeno mrežo. Tožeča stranka trdi, da je B po tem, ko je izvedel, da tožeča stranka nima več namena izvesti projekta, ustanovil podjetje z imenom, ki je zelo podobno njenemu. Po njenem mnenju ne bi mogel ravnati na tak način brez D-jevega soglasja, ki bi si lahko skupaj z B-jem in E-jem zamislil uporabo takega imena.

50 Tožeča stranka priznava, da A ni ravnal brez napak, saj bi se lahko in moral upreti ustanovitvi družbe s podobnim imenom. Kljub temu zatrjuje, da je mogoče njegovo ravnanje razložiti z dejstvom, da je to zamisel odobril uradnik Komisije, odgovoren

za projekt. Tožeča stranka se sprašuje, ali je imel A pravico dvomiti osposobnosti in poštenosti tega uradnika. Meni, da od prvega ni mogoče zahtevati strožjega ravnanja od ravnanja uradnika, zadolženega za vodenje projekta.

51 Tožeča stranka glede B-jevih izjav pred uradniki UCLAF dodaja, da dokazujejo, da je bil pravi upravičenec do pomoči in pravi storilec zlorabe prav B. Po njenem mnenju je B ne samo priznal svojo odgovornost pri zlorabi pomoči, pač pa tudi to, da je tožeča stranka odklonila sodelovanje pri tej zlorabi.

52 Kar zadeva povrnitev pomoči, bi bilo po mnenju tožeče stranke nujno dokazati, da je te zneske, katerih povrnitev se od nje zahteva, dejansko prejela. Komisija je po trditvah tožeče stranke priznala, da je pomoč izplačala upravičeni novi pravni osebi, medtem ko bi morali biti v skladu z odločbo o dodelitvi pomoči ti zneski nakazani tožeči stranki. Komisiji očita, da izplačila navedeni drugi pravni osebi ni upravičila in da od tožeče stranke ni nikoli zahtevala pojasnil v zvezi s to spremembo.

53 Tožeča stranka trdi, da je Komisija ni štela za edino odgovorno osebo za povračilo, dokler ni ugotovila, da zadevnega dolga ne bo mogoče izterjati od družbe, ki je dejansko prejela pomoč, to je od podružnice Entorn.

54 Tožeča stranka končno trdi, da je Komisija kršila dolžnost obrazložitve iz člena 253 ES s tem, da v izpodbijani odločbi ni jasno in dosledno navedla razlogov, ki bi upravičevali ugotovitev, da je tožeča stranka resnični prejemnik dodeljene pomoči, in ni na jasen in dosleden način dokazala, da je tožeča stranka dejansko prejela zneske, katerih povrnitev se od nje zahteva.

55 Komisija uvodoma navaja, da je izpodbijana odločba v konkretnem primeru ena izmed vrste odločb o odpovedi pomoči, odobrenih iz naslova „Usmerjevalnega oddelka" EKUJS, zaradi hudih nepravilnosti, ki jih je ugotovila pri izvajanju zadevnih projektov. Po mnenju Komisije je med projekti obstajala določena povezava s tem, da se zdi, da so bile iste družbe in iste fizične osebe na tak ali drugačen način vsakokrat povezane z zadevnimi projekti. Komisija predvsem opozarja, da sta bila A in C udeležena pri več drugih projektih, v zvezi s katerimi je bila odpovedana pomoč Skupnosti.

56 Komisija meni, da je izpodbijana odločba upravičeno naslovljena na tožečo stranko, ki je bila naslovnik odločbe o dodelitvi pomoči.

57 Komisija trdi, da je bila obveščena zgolj o spremembi naslova in o številki bančnega računa upravičenca, vendar ni bila nikoli obveščena o tem, da je prišlo do spremembe upravičenca do pomoči, in da ni nikoli prejela zahteve za izdajo soglasja za spremembo upravičenca. Poudarja, da A ne samo, da služb Komisije ni obvestil o dejstvu, da se je tožeča stranka odpovedala dodeljeni pomoči, pač pa je ob tem ostal tesno povezan s projektom Ruj ves čas, ko se je ta izvajal. Komisija meni, da so bili stalni stiki A-ja, člana uprave tožeče stranke, in B-ja, ki je povezan z družbo podružnica Entorn, kot tudi A-jevo sodelovanje pri izvedbi projekta Ruj, dovolj za ugotovitev obstoja splošno znane povezave med tožečo stranko in družbo podružnica Entorn.

58 Kar zadeva očitke tožeče stranke, da službe Komisije pri dodelitvi pomoči niso ravnale z zadostno skrbnostjo in previdnostjo, Komisija izpostavlja, da ti elementi

v ničemer ne spreminjajo odgovornosti tožeče stranke pri uporabi sredstev Skupnosti, ki so ji bila dodeljena za izvedbo projekta Ruj.

59 Komisija meni, da obrazložitev sporne odločbe tožeči stranki zadostnoomogoča seznanitev z razlogi sprejetega ukrepa. Po njenem mnenju tožeča stranka ne more zahtevati, naj Komisija v odločbi upraviči in dokaže, da je tožeča stranka dejansko družba, ki je prejela nakazilo, ki so ga izvršile službe Komisije.

Presoja Sodišča prve stopnje

60 V prvi vrsti je treba pretehtati, ali je Komisija odločbo o odpovedi pomoči na podlagi člena 24(2) Uredbe št. 4253/88, kakor je bila spremenjena, upravičeno naslovila na tožečo stranko. Kot drugo je treba preveriti, ali je imela Komisija pravico od tožeče stranke na podlagi člena 24(3) Uredbe št. 4253/88, kakor je bila spremenjena, zahtevati povračilo pomoči Skupnosti.

— Odpoved pomoči

61 Člen 24 Uredbe št. 4253/88 ne določa izrecno, kdo mora biti naslovnik odločbe o odpovedi pomoči Skupnosti. To je mogoče pojasniti z namenom ureditve intervencij strukturnih skladov, kot izhaja iz Uredbe št. 2052/88, kakor je bila spremenjena, in iz Uredbe št. 4253/88, kakor je bila spremenjena, ki vsebuje določbe za njeno uporabo. Iz členov 4(1) in 5(2) Uredbe št. 2052/88, kakor je bila spremenjena, izhaja, da je dejavnost Skupnosti zasnovana kot dopolnilo ustreznim nacionalnim dejavnostim ali prispevek k tem in ima zgolj izjemoma obliko

neposrednega financiranja pilotskih in demonstracijskih projektov s strani Komisije. V skladu s to ureditvijo so odločbe, sprejete na podlagi Uredbe št. 4253/88, kakor je bila spremenjena, glede na posamezni primer, naslovljene na države članice, na pristojne organe ali subjekte, ki jih slednje določijo, ali pa, v primeru neposrednih intervencij Komisije, na posamezne upravičence do pomoči Skupnosti. Iz tega sledi, da mora biti v primeru dejavnosti neposrednega financiranja Komisije na podlagi člena 8 Uredbe št. 4256/88 odločba o odpovedi pomoči naslovljena na upravičenca do pomoči Skupnosti.

62 Treba je torej preveriti, ali je bilo mogoče tožečo stranko šteti za upravičenca do pomoči, dodeljene za projekt Ruj.

63 V zvezi s tem je treba takoj na začetku poudariti, da je bila vloga za dodelitev pomoči vložena v imenu tožeče stranke. Tudi če drži, da poimenovanje „Entorn SL", ki se je uporabljalo v vlogi in korespondenci v zvezi s to vlogo, ni popolna firma tožeče stranke (Entorn, Societat Limitada Enginyeria i Serveis), pa gre za skrajšano obliko tega imena, ki jo je mogoče, če se uporablja skupaj z naslovom tožeče stranke, razumeti edino tako, da je bila vloga vložena v imenu tožeče stranke. Kljub temu pa niti dopisa z dne 12. julija 1993, v katerem je izražen interes za vložitev vloge za dodelitev pomoči, niti spremnih dopisov k dvema različicama vloge za dodelitev pomoči z dne 14. in 22. septembra 1993, ni podpisal član uprave tožeče stranke. Še več, tožeča stranka trdi, da uporabljeni pisemski papir ne ustreza tistemu, ki ga sama ponavadi uporablja.

64 V izjavah, ki jih je podal septembra 1997 pred uradniki UCLAF, je B priznal, da je podpisal dopis z dne 14. septembra 1993. Ob tem je priznal, da je uporabil podpis „A. López Gargallo", ki se pojavlja na dopisih z dne 12. julija in 22. septembra 1993.

65 Tožeča stranka je v predlogu za izdajo začasnih ukrepov, ki ga je naslovila na Sodišče prve stopnje v okviru predmetnega spora, izpostavila, da je njen član uprave soglašal s tem, da tožeča stranka projekt Ruj predloži Komisiji, da pa je neposredni stik s Komisijo pred tem vsekakor vzpostavil B. Še več, s faksom z dne 25. oktobra 1993, katerega verodostojnosti tožeča stranka ne izpodbija, je član uprave tožeče stranke Komisiji sporočil bančne podatke tožeče stranke z navedbo „kot dopolnilo k našemu predlogu 93.ES.06.030" (como complemento a nuestra propuesta 93.ES.06.030). Ta dokument, ki se sklicuje na številko, pod katero je Komisija obravnavala vlogo za dodelitev pomoči za projekt Ruj, kaže ne le na to, da je bilo članu uprave tožeče stranke znano dejstvo, da je bila ta vloga za dodelitev pomoči vložena v imenu družbe, pač pa tudi, da je v imenu družbe sprejel odgovornost za to vlogo za dodelitev pomoči. S tem dokumentom je torej dokazano, da je član uprave tožeče stranke odobril izjave, ki sta jih v imenu družbe vsebovala dopisa z dne 12. julija 1993 in z dne 22. septembra 1993.

66 Iz tega sledi, da je treba vlogo za dodelitev pomoči pripisati tožeči stranki. Glede na to ni treba ugotavljati, ali je tri zgoraj navedene dopise podpisal B, kot bi lahko sledilo iz njegovih izjav pred UCLAF, ali neznana oseba.

67 Odločba o dodelitvi pomoči z dne 26. novembra 1993 je naslovljena, skupaj s dopisom o vročitvi z dne 29. novembra 1993, na „Entorn SL" na naslov, ki je bil v tistem obdobju naslov tožeče stranke v Barceloni. Ta pravi, da je „[z]a izpeljavo projekta odgovorna družba Entorn SL" in da je „[d]ružba Entorn SL (upravičenec) naslovnik te odločbe". Tožeča stranka med pisnim postopkom in med obravnavo ni izpodbijala, da je dejansko vedela za to odločbo, ki jo je poleg tega priložila k tožbi. Tožeča stranka je zgolj v vlogi z dne 4. marca 2004, v kateri je podala stališče o možnosti sporazumne rešitve spora, navedla, da ni dokaza za to, da je bila odločba

poslana s priporočenim pismom in da v njenih arhivih ni zabeležen prejem te odločbe. Te trditve so ne samo pozne, temveč tudi v nasprotju z dejstvi, ki jih je tožeča stranka podala v svojih vlogah. Dejansko je v delu tožbe, ki ga je naslovila „Dejstva v zvezi s poznejšo izvedbo projekta", tožeča stranka v točki 25 navedla, da je bil A „obveščen o vsebini in obsegu odločbe Komisije z dne 29. novembra 1993", v točki 12 replike pa je navedla, da je A prejel „obvestilo o odločbi iz novembra 1993, s katero je bila [tožeči stranki] dodeljena pomoč Skupnosti".

68 Dejstvo, da odločba o dodelitvi pomoči ne vsebuje polnega imena tožeče stranke, ni v nasprotju s tem, da bi bilo mogoče tožečo stranko šteti za naslovnika te odločbe. Dejansko ime, ki se pojavlja v odločbi o dodelitvi pomoči, ustreza imenu z dopisov, poslanih Komisiji pred odobritvijo pomoči, ki jih je odobril član uprave tožeče stranke.

69 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da je tožeča stranka naslovnik odločbe o dodelitvi pomoči z dne 26. novembra 1993 in upravičenec do pomoči Skupnosti.

70 V zvezi s trditvijo tožeče stranke, da je z odpovedjo pomoči izgubila lastnost upravičenca, je nujno ugotoviti, da njene navedbe niso z ničemer dokazane. S tem v zvezi tožbena navedba, da je član uprave tožeče stranke prosil B-ja, naj odgovornega uradnika Komisije obvesti o odpovedi izvedbe projekta s strani tožeče stranke, ob domnevi, da je ta resnična, še ni dovolj za sklep, da se je tožeča stranka veljavno odpovedala pomoči. Pravzaprav noben podatek v spisu ne potrjuje, da je B

dejansko obvestil Komisijo o nameri tožeče stranke, da od projekta odstopi. Torej se upravičenec do pomoči Skupnosti s tem, da namesto svojih sredstev uporabi storitve tretjih oseb, ne more razbremeniti svoje obveznosti obveščanja in lojalnosti, ki ju ima do Komisije. Morebitno B-jevo neizpolnitev obveznosti pri izvrševanju navodil člana uprave tožeče stranke gre pripisati slednji.

71 Noben podatek v spisu ne potrjuje trditve tožeče stranke, da naj bi Komisija soglašala z njeno odpovedjo. Tudi če je Komisija upoštevala nove bančne podatke, ki so ji bili poslani, to še ne pomeni, da je privolila v spremembo upravičenca do pomoči, glede na dejstvo, da obvestila, ki so ji bila poslana s tem v zvezi 30. novembra 1993 in 14. julija 1995 o spremembi podjetja, upravičenega do pomoči, sploh ne govorijo. Treba je dodati, da ni verjetno, da bi Komisija privolila v tako spremembo projekta, kot je opustitev upravičenca, odgovornega za njegovo izvedbo, ali v zamenjavo upravičenca z drugim podjetjem, ne da bi to tožeči stranki pisno potrdila. Sodišče prve stopnje v tem kontekstu poudarja, da tožeča stranka v tožbi zatrjuje, da je Komisija molče privolila v spremembo upravičenca, medtem ko v repliki navaja, da je odgovorni uradnik „ustno" privolil v spremembo. Kar zadeva dejstva, tako nasprotje v trditvah tožeče stranke vzbuja dvome o njihovi zanesljivosti.

72 V teh okoliščinah ne obstaja noben indic, na podlagi katerega bi bilo mogoče ugotoviti, da je tožeča stranka po trenutku dodelitve pomoči izgubila lastnost upravičenca do nje.

73 Ob tem tožeča stranka zatrjuje tudi, da izpodbijana odločba ne bi smela biti naslovljena nanjo, saj so za ugotovljene nepravilnosti v prvi vrsti odgovorne druge osebe, predvsem B in E in uradnik Komisije, D.

74 V zvezi z navedenim je treba ugotoviti, da je A, član uprave tožeče stranke, katerega dejanja, storjena v njenem imenu, je treba pripisati slednji, grobo prekršil obveznost obveščanja in lojalnosti, ki jo imajo vsi prosilci in upravičenci do finančne pomoči.

75 Prvič, član uprave tožeče stranke je soglašal s tem, da vlogo za dodelitev pomoči v imenu tožeče stranke vloži B. V nadaljevanju je odobril predvsem izjave, ki jih je v okviru vloge za dodelitev pomoči v imenu tožeče stranke podala oseba, ki je uporabljala podpis „A. López Gargallo". Tako je pri službah Komisije ustvaril videz, da je bila oseba, ki je uporabljala ta podpis, pooblaščena za zastopanje tožeče stranke.

76 Drugič, A je opustil skrb za pravilno obveščenost Komisije o odstopu tožeče stranke od projekta Ruj. Ob tem je ohranjal videz, da projekt izvaja tožeča stranka.

77 Tretjič, A je bil obveščen o ustanovitvi družbe podružnica Entorn, vendar se ni temu z ničemer uprl, čeprav ni mogel spregledati znatnega tveganja, da bi lahko službe Komisije ti družbi zamenjale.

78 Četrtič, ker je bil A zaposlen kot svetovalec v okviru tega projekta, je vedel, da je projekt Ruj vodila podružnica Entorn. V tej vlogi mu ni moglo ostati neznano, da stroški projekta, kot je bil izveden, še zdaleč niso dosegali zneska dodeljene pomoči Skupnosti. Tako je A dopuščal, da je projekt, za katerega je bila pomoč dodeljena tožeči stranki, izvajala druga družba s skoraj enakim imenom, kot je ime tožeče stranke, v okoliščinah, v katerih je bilo mogoče resno sumiti na nepravilnosti, ne da bi se prepričal, ali je bila Komisija o teh dejstvih pravilno obveščena.

79 Edina prepričljiva razlaga takega ravnanja je, da je A vedoma sodeloval pri goljufivem ravnanju z namenom zlorabe plačil iz naslova pomoči Skupnosti, ki so bila izplačana tožeči stranki za namene, za katere so ji bila dodeljena. S tem je A storil hude nepravilnosti, ki jih gre pripisati tožeči stranki, in ki opravičujejo odpoved pomoči.

80 Ker je opisana dejanja v imenu tožeče stranke storil njen član uprave, udeležba drugih oseb pri teh nepravilnostih tožeče stranke ne more razbremeniti odgovornosti, ki jo nosi kot upravičenec do pomoči.

81 Kar natančneje zadeva navedbe tožeče stranke o vlogi uradnika Komisije v okviru zgoraj navedenega goljufivega ravnanja, je treba poudariti, da udeležba uradnika ali zastopnika institucije pri zadevnih nepravilnostih ne more izključiti odpovedi pomoči.

82 Pravzaprav dejstvo, da uradnik ni izpolnil svojih obveznosti – bodisi iz malomarnosti ali z namernim krivdnim ravnanjem – ne varuje upravičenca do pomoči pred posledicami neizpolnitve obveznosti.

83 V teh okoliščinah je treba zavrniti trditev, da B-jeve izjave pred uradniki UCLAF dokazujejo odklonitev sodelovanja tožeče stranke pri ravnanjih, s katerimi bi na nezakonit način pridobili nakazila subvencij za projekt Ruj, in zaradi katere naj bi B ustanovil novo družbo z zelo podobnim imenom. Dejansko je B izjavil, da je imel namen prevzeti tožečo stranko, ker pa se je to izkazalo za nemogoče, je ustanovil

Entorn Trading (Dublin) z namenom, da bi jo prevzel s posredovanjem le-te. Nasprotno pa ne omenja niti razloga, zaradi katerega pridobitev tožeče stranke ni bila izvedljiva, niti morebitne odklonitve sodelovanja tožeče stranke pri goljufivem ravnanju.

84 Končno, kar zadeva zatrjevano kršitev dolžnosti obrazložitve, je dovolj poudariti, da je Komisija v izpodbijani odločbi jasno izpostavila, da je bila odločba o dodelitvi pomoči naslovljena na tožečo stranko, ne da bi odobrila spremembo upravičenca. Potemtakem je izpodbijana odločba, kar zadeva lastnost tožeče stranke kot upravičenca do pomoči, zadostno obrazložena.

85 Iz tega sledi, da je bila odločba o odpovedi pomoči upravičeno naslovljena na tožečo stranko.

86 Iz zgoraj navedenega sledi, da prva tožbena razloga, ki se nanašata na člen 1 izpodbijane odločbe, s katerim je bila odpovedana pomoč, nista utemeljena.

— Povračilo vsot, plačanih na podlagi prvih dveh tranš pomoči Skupnosti

87 Člen 24(1) Uredbe št. 4253/88, kakor je bila spremenjena, določa, da se „Komisiji [...] povrne vsak neupravičen znesek".

88 S tem členom ni natančneje določeno, kdo nosi obveznost, da Komisiji povrne neupravičene zneske. Kljub temu iz namena spremenjenih uredb št. 2052/88 in št. 4253/88, navedenega v točki 61 zgoraj, izhaja, da je v primeru neposrednega financiranja Komisije k temu zavezan upravičenec do pomoči. To potrjuje odstavek 10 finančnih pogojev iz Priloge II k odločbi o dodelitvi pomoči, v skladu s katerim ima upravičenec do pomoči možnost, da poda pripombe pred uveljavljanjem morebitnih zahtevkov za vračilo.

89 Povračilo plačanih zneskov se od upravičenca lahko zahteva, po eni strani, le na podlagi veljavno sprejete odločitve o zmanjšanju, začasni ukinitvi ali odpovedi pomoči. S pridržkom obravnavanja očitkov o kršitvi procesnih pravic tožeče stranke, ki jih zatrjuje v okviru tretjega tožbenega razloga, iz navedenega prikaza dogodkov sledi, da so bili v konkretnem primeru izpolnjeni pogoji za odpoved pomoči.

90 Po drugi strani pa uporaba glagola „prenesti" načelno navaja k temu, da obveznost povračila zneskov zadeva la zneske, ki jih je upravičenec dejansko prejel. Tako razlago potrjuje tudi uporaba izrazov „povrne neupravičen [znesek]" ali izrazov z enakim pomenom (glej predvsem špansko, francosko, italijansko in nizozemsko različico) v različnih jezikovnih različicah člena 24(3) Uredbe št. 4253/88, kakor je bila spremenjena. Glede na to lahko med zneske, ki jih je Komisija plačala neposredno upravičencu, štejemo tudi zneske, ki jih je izplačala tretjim po nalogu upravičenca. Dejansko se je Komisija omejila na izvrševanje odločitev upravičenca v vlogi upnika, s tem da mu je, kar zadeva način plačila, plačala znesek kot upniku.

91 Nasprotno pa upravičenec do pomoči ne more biti zavezan k povračilu zneskov, ki jih je Komisija plačala tretjim brez njegovega naloga oziroma naloga, ki bi ga bremenil.

92 Torej je nujno preveriti, ali sta bili prvi tranši pomoči plačani tožeči stranki oziroma ali sta bili ti plačili izvršeni po njenem nalogu.

93 Glede tega so v izpodbijani odločbi nasprotne ugotovitve. Po eni strani je v odločbi navedeno, „da je upravičenec do sedaj v okviru pomoči Skupnosti prejel 725.094 [ECU]", po drugi strani pa poudarjeno, da je bila v Sevilji odprta ena izmed podružnic Entorn Trading in da „[s]o bila tej družbi poslana vsa plačila, ki jih je izvršila Komisija v okviru projekta [in da] je bil ta postopek Komisiji sporočen kot enostavna sprememba naslova upravičenca, medtem ko je šlo dejansko za spremembo upravičenca iz projekta brez soglasja Komisije".

94 Iz gradiva v spisu je razvidno, da je bila prva tranša pomoči plačana na račun, odprt pri Banca nazionale del lavoro v Madridu. Po izpisku prometa na računu z dne 19. julija 1995, ki je med prilogami k B-jevim izjavam pred uradniki UCLAF, je bilo 20. januarja 1994 na ta račun vpisano dobroimetje prve tranše pomoči. Imetnik tega računa je bil „Entorn Lda – en constitución". Na izpisku z istega računa z dne 15. junija 1995 je kot imetnik računa naveden „Entorn Trading Ltd". Očitno je torej, da je eden izmed imetnikov računa ena izmed pravnih oseb, ki jih je ustanovil B, omenjena v točkah 10 in11 zgoraj, in sicer „Entorn Trading Ltd", medtem ko oznaka „Entorn Lda – en constitución" natančno ne ustreza niti oznaki tožeče stranke niti oznaki podružnice, ki jo je C ustanovil v Španiji. V vsakem primeru pa iz teh listin očitno sledi, da imetnik računa ni bila tožeča stranka, „Entorn, Societat Limitada Enginyeria i Serveis".

95 Iz tega sledi, da tožeča stranka ni prejela nakazila prve tranše pomoči.

96 Kar zadeva drugo tranšo pomoči, je iz spisa razvidno, da je bila ta plačana na račun, odprt pri banki Caixa v Madridu, katerega imetnik je bil „Entorn Trading Ltd (Entorn SL)“. Tožeča stranka torej ni prejela niti druge tranše pomoči.

97 Kar zadeva ugotovitev, ali so bila nakazila izvršena po nalogu tožeče stranke, tako da bi jih bilo mogoče šteti kot plačila, ki jih je sama prejela, je treba upoštevati, da je Komisija številko računa, na katerega je bila plačana prva tranša pomoči, prejela z dopisom z dne 30. novembra 1993, ki je omenjen v točki 16 zgoraj. V izjavah, ki jih je podal pred uradniki UCLAF, je B priznal, da je ta dopis podpisal.

98 Račun, na katerega je bilo izvršeno drugo plačilo, je Komisija prejela po faksu z dne 14. julija 1995 na obrazcu „MB Consultores y Auditores, SL“ v Sevilji, torej od podjetja, pri katerem je imela podružnica Entorn sedež. Kdo je poslal faks, iz spisa ni razvidno.

99 Kot je bilo ugotovljeno v točki 79 zgoraj, A-jevega ravnanja ni mogoče razložiti drugače kot z njegovim namernim sodelovanjem pri goljufivem ravnanju z namenom poneverbe preusmeriti plačila pomoči, ki so bila namenjena za projekt Ruj, od njihovega cilja.

100 Bistveni element goljufivega ravnanja je pošiljanje sporočil Komisiji, ki so zaradi plačila tranš pomoči vsebovala številke računa, ki ni bil račun tožeče stranke, vendar pa so dajala vtis, kot da bi šlo za račune tožeče stranke. Iz tega sledi, da je A privolil v pošiljanje teh sporočil in je odgovoren za njihovo vsebino.

101 Kot predsednik in pooblaščeni svetnik je bil A pooblaščen, da je tožečo stranko zavezal s svojimi dejanji ali z dejanji, ki jih je odobril v imenu družbe.

102 Dopis z dne 30. novembra 1993 je bil napisan v imenu tožeče stranke in je nosil podpis „A. López Gargallo", ki ga je po izjavah pred UCLAF uporabil B v dopisih z dne 12. julija in 22. septembra 1993 (glej točko 64 zgoraj). Ker je vtis, da ta podpis zavezuje tožečo stranko, ki ga je ustvaril pri Komisiji, posledica A-jevih ravnanj (glej točko 75 zgoraj), ga je treba šteti kot dopis, ki je bil poslan z njegovim soglasjem. Iz tega sledi, da bremeni tožečo stranko, neodvisno od identitete osebe, ki ga je dejansko podpisala. Potemtakem je v primeru plačila prve tranše pomoči mogoče šteti, da je bilo izvršeno po nalogu tožeče stranke. Torej je to plačilo mogoče šteti kot plačilo, ki ga je prejela tožeča stranka.

103 Faks z dne 14. julija 1995, s katerimi so bili Komisiji sporočeni novi bančni podatki za plačilo druge tranše, je bil sestavljen na obrazcu z imenom in naslovom družbe „MB Consultores y Auditores, SL" iz Sevilje. Na obrazcu v okencu „pošiljatelj" (remite) je bila natipkana opomba „Entorn Trading, SL". Ta oznaka ni enaka tisti, ki se je v korespondenci v zvezi s projektom Ruj, naslovljeni na Komisijo, uporabljala do takrat (torej „Entorn SL"), kljub temu pa ji je podobna.

104 Dopis z dne 29. marca 1994, naveden v točki 17 zgoraj, je Komisiji sporočal, da je „Entorn SL" v Sevilji odprl pisarno, namenjeno za projekt Ruj, z naslovom, ki je naslov družbe „MB Consultores y Auditores, SL". Na tem dopisu je bil natipkan A-jev podpis in nečitljiv lastnoročni podpis, po izjavah, ki jih je podal B pred uradniki UCLAF, B-jev. Ta dopis je po eni strani ustvaril videz, da je bil naslov v Sevilji naslov, na katerega je bilo mogoče tožeči stranki pošiljati vso pošto v zvezi s

projektom Ruj, in po drugi strani, da je sporočila, poslana s tega naslova v zvezi z navedenim projektom, poslala tožeča stranka. Ta je v celoti udeležena pri predmetnem goljufivem ravnanju. Glede na to, da je bil 29. marca 1994 dopis, poslan z A-jevim soglasjem na tej podlagi, poslan v imenu tožeče stranke, bremeni slednjo, ne glede na to, kdo ga je dejansko podpisal.

105 V skladu z videzom, ki ga je ustvaril ta dopis, je tudi faks s strani „Entorn Trading, SL", poslan z naslova v Sevilji 14. julija 1995, sestavni del goljufivega ravnanja, pri katerem je A vedoma sodeloval, in ki ga je prav tako treba pripisati tožeči stranki.

106 Posledično je treba šteti, da je bilo plačilo druge tranše pomoči na račun, ki ga je Komisija prejela s tem faksom, izvršeno po nalogu tožeče stranke in je plačilo, ki ga je prejela tožeča stranka sama.

107 Iz teh razlogov tožbeni razlog kršitve člena 24 Uredbe št. 4253/88, kakor je bila spremenjena, ni utemeljen.

108 Kar zadeva zatrjevano kršitev dolžnosti obrazložitve, iz izpodbijane odločbe jasno izhaja, da je Komisija tožečo stranko v vlogi upravičenca do pomoči štela za zavezanca za povračilo dveh tranš plačane pomoči, glede na to, da ni odobrila nikakršne spremembe upravičenca. Ta obrazložitev je bila dovolj za seznanitev tožeče stranke z razlogi izpodbijane odločbe in za sodni nadzor Sodišča prve stopnje. Zato je treba tožbeni razlog kršitve dolžnosti obrazložitve v zvezi s povračilom dveh tranš pomoči zavrniti.

Tretji tožbeni razlog, ki izhaja iz kršitve pravice do obrambe

Navedbe strank

109 Tožeča stranka Komisiji očita, da ji po pregledu, izvedenem na sedežu podružnice Entorn v Sevilji, ni dala možnosti za pisno predstavitev stališč. Priznava, da je bil A, član njene uprave, pri pregledu prisoten. Kljub temu uveljavlja, da ni imela možnosti predložiti pisne vloge.

110 Tožeča stranka ne razume, zakaj Komisija po tem, ko se je seznanila s C-jevimi pisnimi navedbami, ki so v prilogi 18 k odgovoru na tožbo, ni stopila v stik z njenimi predstavniki. Meni, da tako ravnanje pomeni grobo kršitev pravice do obrambe.

111 Komisija zagotavlja, da je v konkretnem primeru spoštovala pravico do obrambe tožeče stranke. Meni, da je tožeči stranki z dopisom z dne 3. aprila 1998, v katerem so bili jasno izraženi očitki nasproti tožeči stranki, in v katerem ji je postavila razumni rok za predstavitev stališč, dala priložnost, da poda stališča o odpovedi pomoči.

112 Po mnenju Komisije se tožeča stranka ne more sklicevati na dejstvo, da je bil ta dopis poslan na naslov v Sevilji, da bi dokazala, da ni imela pravice podati stališč. Meni, da so imele njene službe tehtne razloge za uporabo naslova v Sevilji ne zgolj zato, ker je bil to zadnji naslov tožeče stranke, ki ga je tožeča stranka sporočila Komisiji, temveč tudi zato, ker je bil projekt Ruj voden s tega naslova in ker je Komisija na tem naslovu opravila pregled predmetnega projekta ter so se uradniki, ki so izvrševali pregled, z A-jem seznanili na tem mestu.

Presoja Sodišča prve stopnje

113 Spoštovanje pravice do obrambe v vseh postopkih, ki bi lahko negativno vplivali na položaj posameznika, je eno izmed temeljnih načel prava Skupnosti, ki ga je treba zagotoviti tudi ob neobstoju vsakršne postopkovne zakonodaje. To načelo zahteva, da se naslovnike odločb, ki znatno posegajo v njihove interese, postavi v položaj, v katerem lahko učinkovito izrazijo stališča (glej sodbo Sodišča z dne 24. oktobra 1996 v zadevi Komisija proti Lisrestal in drugi, C-32/95 P, Recueil, str. I-5373, točka 21, in sodbo Sodišča prve stopnje z dne 26. septembra 2002 v zadevi Sgaravatti Mediterranea proti Komisiji, T-199/99, Recueil, str. II-3731, točka 55).

114 Tudi če člen 24 Uredbe št. 4253/88, kakor je bila spremenjena, ne ureja izrecno pravice do obrambe upravičenca do pomoči, ki mu grozi odpoved pomoči, pa je nasprotno ta pravica natančneje pojasnjena v odstavku 10 priloge 2 o finančnih pogojih k odločbi o dodelitvi pomoči. V skladu s tem besedilom ima upravičenec do pomoči možnost, da poda svoja stališča v roku, ki ga določi Komisija, preden začasno ukine, zmanjša ali odpove pomoč oziroma preden zahteva povračilo neupravičeno prejetih zneskov.

115 V konkretnem primeru dopis z dne 3. aprila 1998, s katerim bi se upravičencu do pomoči zagotovila pravica biti slišan v skladu s členom 10 finančnih pogojev, ni bil naslovljen na tožečo stranko, ki je imela v upoštevnem času sedež v Barceloni, pač pa na „Entorn (Ruj)“ na naslov v Sevilji, pri podjetju MB Consultores y Auditores, ki ga je uporabljala podružnica Entorn.

116 Kljub temu pa je dopis z dne 29. marca 1994, omenjen v točkah 17 in 104 zgoraj, Komisijo namerno spravil v zmoto o tem, da je naslov v Sevilji naslov pisarne, ki jo je tožeča stranka odprla za namene projekta Ruj. Kot je bilo ugotovljeno v točki 104 zgoraj, gre za dopis, ki ga je mogoče pripisati tožeči stranki.

117 Komisija je torej lahko veljavno uporabljala ta naslov za pošiljanje vse korespondence tožeči stranki v zvezi s projektom Ruj, vključno z dopisom z dne 3. aprila 1998, ki bi tožeči stranki dal možnost, da bi se izrekla o očitanih nepravilnostih.

118 Nedvomno je presenetljivo dejstvo, da je Komisija 3. aprila 1998, ko je poslala dopis, uporabila ta naslov v trenutku, ko je razpolagala s poročilom o pregledu, ki ga je sestavil UCLAF in iz katerega je bilo razvidno, da je bil naslov v Sevilji naslov podružnice Entorn, da je bil sedež te februarja 1996 prenesen na Tenerife in da sta obstajali dve družbi z zelo podobno firmo.

119 Kljub temu pa tožeča stranka s sklicevanjem na to dejstvo ne more uveljavljati, da ji ni bila dana možnost, ko bi lahko podala svoja stališča.

120 Pravzaprav tožeča stranka sama priznava, da je bil A, član njene uprave, seznanjen z obstojem dopisa z dne 3. aprila 1998. A naj bi po trditvah tožeče stranke na podlagi dejstva, da je Komisija ta dopis poslala na naslov v Sevilji, seveda sklepal, da ga Komisija ne bremeni odgovornosti za ugotovljene nepravilnosti. Kljub temu pa A ne bi smel spregledati, da je bil dopis v Seviljo poslan zaradi zmešnjave o točnem naslovu tožeče stranke, ki so jo namenoma povzročili in ohranjali udeleženci pri goljufivem ravnanju v zvezi s projektom Ruj, pri katerem je sodeloval. Poleg tega je vedel, da je bila pomoč odobrena tožeči stranki, in ni storil nič, da bi Komisijo obvestil o zatrjevanem odstopu tožeče stranke od projekta. V teh okoliščinah bi se mu moralo zdeti očitno, da je seznanitev z vsebino dopisa z dne 3. aprila 1998 v interesu tožeče stranke, tako kot tudi predstavitev stališč o nepravilnostih, ki so se nanašale tudi nanjo. Če bi tožeča stranka hotela, bi svoja stališča o tem dopisu lahko podala.

121 Primerno je dodati, da se stranka ne more sklicevati na lastno zavržno ravnanje (glej po analogiji sodbo Sodišča z dne 7. februarja 1973 v zadevi Komisija proti Italiji, 39/72, Recueil, str. 101, točka 10, in sklepne predloge generalnega pravobranilca Mischa k sodbi Sodišča z dne 20. septembra 2001 v zadevi Courage in Crehan, C-453/99, Recueil, str. I-6297 in I-6300, točka 39). Prav tako se stranka s sklicevanjem na protipravna ravnanja osebe, ki je pooblaščena nastopati v njenem imenu, ne more razbremeniti lastne odgovornosti na podlagi dejstva, da je ta dejanja storila ta oseba. Potemtakem tožeča stranka ne more uspešno uveljaviti napake, ki jo je storila Komisija, h kateri je član njene uprave namenoma prispeval.

122 Iz navedenega izhaja, da je bil dopis z dne 3. aprila 1998, naslovljen na naslov v Sevilji, dovolj za zagotovitev pravice do obrambe tožeče stranke.

123 Iz tega razloga tretji tožbeni razlog kršitve pravice do obrambe ni utemeljen.

C – *Predlogi tožeče stranke za sprejetje ukrepov procesnega vodstva in pripravljalnih dejanj*

Navedbe strank

124 V tožbi in v repliki je tožeča stranka Sodišču prve stopnje predlagala, naj Komisiji naloži predložitev „celotne dokumentacije, ki se nanaša na upravni postopek pred sprejetjem [izpodbijane] odločbe“.

125 V stališčih o poročilu za obravnavo z dne 13. oktobra 2003 je tožeča stranka Sodišču prve stopnje predlagala, naj „se v spis vložijo tudi zapisniki o zaslišanju v postopku preiskave, [glede na to], da [bi lahko] njihova vsebina pomembno prispevala k odkritju resnice".

126 Dalje je v pisni vlogi z dne 4. novembra 2003 tožeča stranka Sodišču prve stopnje predlagala, prvič, naj Komisiji naloži razkritje vseh podatkov o zadevi Ruj, tako tistih pred odobritvijo subvencije kot tistih po njej, naj o predmetni zadevi v spis vloži vse listine – zaupne ali ne –, ki jih ima v posesti v zvezi s to zadevo, in, drugič, naj Sodišče prve stopnje kot priče zasliši „uradnike Komisije, ki so bili lahko posredno ali neposredno udeleženi v upravnem postopku pred ali po odobritvi subvencije za projekt Ruj, kot tudi tistih, ki so vodili interno preiskavo pri pristojnih službah Komisije", in B-ja.

127 Tožeča stranka navaja, da bi želela dobiti tudi potrditev dejstev o B-jevih izjavah, ki so v poročilih UCLAF in, če bi bilo mogoče, tudi pojasnila o teh dejstvih. Poleg tega bi bilo mogoče po njenem mnenju s temi pričevanji dokazati, da je bila izpodbijana odločba sprejeta na podlagi očitno napačnih dejstev.

128 Komisija meni, da je bila tožeča stranka v upravnem postopku seznanjena z vsemi dejstvi in okoliščinami, ki so bile nujne za njeno obrambo. Zatrjuje, da se o predlogu za zaslišanje uradnikov kot prič na obravnavi ne more izreči, saj je ta premalo natančen, in da predlagana zaslišanja prič v okviru predmetne zadeve ne bi bila primerna.

Presoja Sodišča prve stopnje

129 V skladu s členom 64(2)(a) in (b) Poslovnika Sodišča prve stopnje je namen ukrepov procesnega vodstva predvsem zagotoviti učinkovit potek pisnega in ustnega postopka ter olajšati izvedbo dokazov, pa tudi ugotoviti, glede katerih vprašanj morajo stranke dopolniti svoje navedbe oziroma ali je treba izvesti pripravljalni postopek. V skladu s členom 64(3)(d) in členom 64(4) tega poslovnika lahko te ukrepe, med njimi tudi predložitev listin oziroma drugih dokazov v zvezi z zadevo, predlagajo stranke v vseh fazah postopka (sodba Sodišča z dne 17. decembra 1998 v zadevi Baustahlgewebe proti Komisiji, C-185/95 P, Recueil, str. I-8417, točka 92).

130 Nasprotno pa pripravljalna dejanja na podlagi členov od 65 do 67 Poslovnika omogočajo, da se preveri resničnost strankinih navedb o dejstvih, ki jih je navedla v podporo svojim tožbenim razlogom (sodba Sodišča prve stopnje z dne 8. novembra 2000, Bareyt in drugi proti Komisiji, T-175/97, Recueil FP, str. I-A-229 in II-1053, točka 90). Glede na to tožeča stranka v tožbi v skladu s členom 44(1)(e) Poslovnika navede dokazne predloge. Člen 48(1) Poslovnika strankam med drugim dopušča, da navedejo dokazne predloge še v repliki in dupliki, vendar od njih zahteva, naj to zamudo obrazložijo. Kljub temu pa se v skladu s členom 66 Poslovnika takrat, ko Sodišče prve stopnje odredi pripravljalna dejanja, nasprotni dokaz in dopolnitev dokaznih predlogov pridržita.

131 V luči teh načel se ugotavlja, ali je treba ugoditi predlogom tožeče stranke za sprejetje ukrepov procesnega vodstva in pripravljalnih dejanj.

132 Prvič, kar zadeva predlog, naj se v spis vložijo tudi zapisniki o zaslišanju v postopku preiskave, podan v stališčih o poročilu za obravnavo, je treba opozoriti, da tožeča

stranka Sodišču prve stopnje zadevnih zapisnikov ni predložila. Navedeni predlog tožeče stranke je torej mogoče razumeti tako, da tožeča stranka Sodišče prve stopnje prosi, naj te listine zahteva od španskih sodnih organov. Če lahko tožeča stranka v vsaki fazi postopka Sodišču prve stopnje predlaga sprejetje takega ukrepa procesnega vodstva, pa je vendarle Sodišče prve stopnje tisto, ki odloči, ali je tak ukrep koristen za učinkovit potek postopka. Da bi Sodišče prve stopnje lahko o tem presodilo, mora stranka, ki ukrep predlaga, navesti zahtevane listine, in Sodišču prve stopnje predložiti vsaj osnovne informacije o koristnosti teh listin za potrebe postopka (zgoraj navedena sodba Baustahlgewebe proti Komisiji, točka 93). Glede na to pa mora, če predlaga ukrep procesnega vodstva, ki je, kot v konkretnem primeru, namenjen za pridobivanje novih dejstev in nastopi v fazi postopka, ko načelno ni več mogoče vložiti novih dokaznih predlogov, stranka, ki tak ukrep predlaga, navesti, zakaj tega ni mogla storiti prej.

133 V konkretnem primeru se je tožeča stranka v tožbi že sklicevala na kazenski postopek, ki je potekal v Španiji. Morebitno pomembnost zapisnikov, ki so bili sestavljeni v tem okviru, bi bilo načelno od te faze naprej že mogoče oceniti. Poleg tega je Komisija v prilogi k odgovoru na tožbo v spis vložila dva zapisnika z izjavami, ki sta jih v kazenskem postopku podala A in C. Predlog tožeče stranke ne vsebuje nobenega natančnega podatka, na podlagi katerega bi bilo mogoče ovrednotiti koristnost drugih zapisnikov iz preiskave za potrebe tega postopka, z izjemo splošne trditve tožeče stranke, da bi „njihova vsebina [lahko] pomembno prispevala k odkritju resnice“, niti ni tožeča stranka obrazložila, zakaj predložitve teh listin ni zahtevala že prej. V teh okoliščinah Sodišče prve stopnje meni, da tak ukrep ne bi prispeval k učinkovitemu poteku pisnega in ustnega postopka ter olajšal izvedbe dokazov.

134 Drugič, kar zadeva predlog iz pisne vloge z dne 4. novembra 2003, naj Sodišče prve stopnje Komisiji naloži, naj „enkrat za vselej in brez pridržka razkrije vse podatke v zvezi z zadevo Ruj, pred ali po odobritvi subvencije, tudi če bi to imelo za posledico

vpletenost njenih uradnikov v mednarodni zaroti, katere namen je bil ogoljufati proračun Skupnosti in sredstva evropskih državljanov," in naj „v spis vloži vse listine – zaupne ali ne –, ki jih ima v posesti v zvezi s to zadevo", je treba takoj na začetku ugotoviti, da tožeči stranki ni mogoče očitati prepozne predložitve listin. Tožeča stranka je v tožbi pravzaprav zahtevala predložitev celotne dokumentacije v zvezi z upravnim postopkom, v katerem je bila sprejeta izpodbijana odločba, Sodišče prve stopnje pa je Komisiji naložilo, naj predloži upravni spis, Komisija pa je predložila spis, ki je bil po njenem mnenjuustrezen. Dokler ji A ni posredoval B-jevih izjav pred UCLAF, se tožeča stranka ni zavedala, da je Komisija predložila upravni spis, v katerem ni bilo vseh listin v zvezi s preiskavo UCLAF, ter da bi lahko v zvezi s to zadevo obstajale še druge listine.

135 Kljub temu pa tožeča stranka ne navaja, kako naj bi te listine koristile potrebam postopka, s to izjemo, da bi lahko prišlo na dan sodelovanje določenih uradnikov Komisije pri goljufivih ravnanjih v zvezi s projektom Ruj. Kot je bilo ugotovljeno v točkah 81 in 82 zgoraj, vpletenost uradnikov Komisije, če bi bila dokazana, in obsojanja vredna, kot bi bila, kot taka ne more vplivati na zakonitost izpodbijane odločbe. V skladu s tem ukrep, ki ga je predlagala tožeča stranka, za rešitev spora ni pomemben.

136 Tretjič, ker zadeva predlog za zaslišanje prič, poimensko navedenih v pisni vlogi z dne 4. novembra 2003, tožeča stranka v zvezi z dejstvi, o katerih naj se te priče zasliši, kot namen zaslišanja navaja, „da bi priče pred Sodiščem prve stopnje potrdile in glede na okoliščine primera natančneje pojasnile dejstva in podatke v zvezi s [poročilom o B-jevih izjavah pred uradniki UCLAF] in da bi potrdile nezakonitost [izpodbijane odločbe], kolikor je bila ta sprejeta na podlagi očitno napačnih dejstev".

137 Kar zadeva B-jeve izjave, moramo ugotoviti, da njihova vsebina v veliki meri ustreza informacijam, ki sta jih stranki že navedli v vlogah in prilogah. Če je B v zvezi z dejstvi, ki so razvidna iz spisa, ponudil določena pojasnila, predvsem pa prepoznal določene podpise, ki jih pred tem ni bilo mogoče identificirati, pa jim ni oporekal. Tako kot izhaja iz razlogovanja v točkah 66, 102 in 104 zgoraj, izid predmetne pravde ni odvisen od resničnosti novih dejstev, ki jih vsebujejo B-jeve izjave in ki jih druge listine v spisu ne potrjujejo. Ker gre, nasprotno, za zelo splošno željo tožeče stranke, da bi dokazala netočnost dejanskega stanja v izpodbijani odločbi, je treba ugotoviti, da tožeča stranka ni natančno opredelila zadevnih dejstev in da ni navedla nobenega razloga, s katerim bi pojasnila, zakaj tega dokaznega predloga ni navedla že v tožbi.

138 Torej predlogom tožeče stranke v stališčih o poročilu za obravnavo in v pisni vlogi z dne 4. novembra 2003 za sprejetje ukrepov procesnega vodstva in pripravljalnih dejanj ni treba ugoditi.

139 Iz teh razlogov je treba tožbo zavrniti.

Stroški

140 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Tožena stranka je predlagala, naj se tožeči stranki naloži plačilo stroškov, in ker ta ni uspela, se ji naloži plačilo stroškov, skupaj s stroški, ki so nastali v postopku za izdajo začasne odredbe.

Iz teh razlogov je

SODIŠČE PRVE STOPNJE (drugi senat)

razsodilo:

1. Tožba se zavrne.

2. Tožeča stranka nosi svoje stroške postopka in stroške Komisije, skupaj s stroški, nastalimi v postopku za izdajo začasne odredbe.

Forwood Pirrung Meij

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 18. januarja 2005.

Sodni tajnik Predsednik

H. Jung J. Pirrung

Stvarno kazalo

Zakonski okvir ... II - 99

Dejanski okvir ... II - 102

Tožeča družba ... II - 102

Drugi subjekti Entorn ... II - 102

Vloga in odobritev pomoči Skupnosti ... II - 103

Potek projekta ... II - 104

Upravni postopek in napadena odločba ... II - 105

Postopek in predlogi strank ... II - 108

Pravno stanje ... II - 111

A – Upoštevanje poročila o B-jevih izjavah in prilog k tej listini ... II - 111

Navedbe strank ... II - 111

Presoja Sodišča prve stopnje ... II - 111

B – Temelj ... II - 112

Prvi in drugi tožbeni razlog, ki izhajata iz kršitve člena 24 Uredbe št. 4253/88, in kršitve dolžnosti obrazložitve ... II - 113

Navedbe strank ... II - 113

Presoja Sodišča prve stopnje ... II - 118

– Odpoved pomoči ... II - 118

– Povračilo vsot, plačanih na podlagi prvih dveh tranš pomoči Skupnosti ... II - 125

Tretji tožbeni razlog, ki izhaja iz kršitve pravice do obrambe ..... II - 131

Navedbe strank ..... II - 131

Presoja Sodišča prve stopnje ..... II - 132

C – Predlogi tožeče stranke za sprejetje ukrepov procesnega vodstva in pripravljalnih dejanj ..... II - 134

Navedbe strank ..... II - 134

Presoja Sodišča prve stopnje ..... II - 136

Stroški ..... II - 139